

«ТАСДИҚ МЕКУНАМ»

И. в. директори Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор Буризода Э.Б.

» 01 соли 2026

ХУЛОСАИ

ШУЪБАИ ҲУҚУҚИ ДАВЛАТИИ ИНСТИТУТИ ДАВЛАТ ВА ҲУҚУҚИ АКАДЕМИЯИ МИЛЛИИ ИЛМҲОИ ТОҶИКИСТОН

Диссертатсия дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзоди илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.8. Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроии ҷазои ҷиноятӣ дар шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба иҷро расидааст.

Дар давраи омодагии диссертатсия Қурбонзода Афзуна Азим унвонҷӯи шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон ба ҳисоб мерафт.

Қурбонзода Афзуна Азим соли 2012 ба факултети педагогии Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Б. Ғафуров дохил гардида, соли 2016 онро аз рӯи ихтисоси «психология» хатм намудааст. Ҳамзамон, номбурда соли 2016 ба шуъбаи магистратураи Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон дохил гардида, соли 2018 онро бо дараҷаи магистри ҳуқуқ аз рӯи ихтисоси “ҳуқуқи иқтисодӣ” хатм намудааст.

Аз 09-уми октябри соли 2019 ба ҳайси унвонҷӯи шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз рӯи ихтисосҳои ҷимояшаванда ба тариқи шартномавӣ қабул гардидааст (фармоиши директори Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳовадинови АМИТ аз 09-уми октябри соли 2019, таҳти №225).

Мавзуи диссертатсия – “Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон” дар ҷаласаи Шурои олимони Академияи илмҳои Тоҷикистон тасдиқ гардидааст (4-уми сентябри соли 2020, суратмаҷлиси №7).

Роҳбари илмӣ: Қудратов Некруз Абдунабиевич доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, сардори раёсати илм ва инноватсияи Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон.

Шаҳодатнома оид ба супоридани имтиҳонҳои номзадӣ санаи 20 сентябри соли 2023, таҳти №1095 дода шудааст.

Диссертатсияи Қурбонзода Афзуна Азим дар шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон аз 23 январи

соли 2026 №1 муҳокима гардидааст. Ба диссертатсия аз ҷониби муқарризон баҳои мусбат дода шуда, пас аз ислоҳи камбудихо ба зинаи навбатии ҳимоя тавсия карда шудааст.

Оид ба натиҷаи баррасии диссертатсияи Қурбонзода Афзуна Азим дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон» чунин хулоса қабул карда шуд:

1. Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия. Диссертатсияи Қурбонзода Афзуна Азим дар мавзуи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.8. Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминалогия; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ дар шӯъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи АМИТ омода шудааст.

2. Алоқамандии мавзуи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ. Диссертатсия дар доираи мавзӯҳои лоиҳавии шӯъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи АМИТ барои солҳои 2016-2020 «Рушди падидаҳои ҳуқуқи давлатӣ дар давраи муосир» (рақами қайди давлатӣ 0116ТJ00765 аз 01.01.2016 с.) ва барои солҳои 2021-2025 «Конститутсия ва рушди асосҳои ҳуқуқи сохтори давлатӣ ва ҷамъиятии Тоҷикистон» (рақами қайди давлатӣ 0121ТJ1102 аз 24.02.2021 с.), инчунин Самтҳои афзалиятноки таҳқиқоти илмӣ ва илмию техникӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон барои давраи то соли 2030 омода гардидааст.

3. Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он. Натиҷаҳои асосии таҳқиқот дар 14 мақолаи илмӣ нашр карда шудаанд, ки 4 адади онҳо дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба нашр расидаанд. Мақолаҳои нашргардида, фарогирандаи мазмун ва моҳияти диссертатсия мебошанд. Дар интишорот натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқот ва тавсияҳои муаллиф инъикос ёфтаанд. Теъдоди маводи ҷопшуда ба банди 35 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқ мебошад.

4. Мавҷудияти санадҳои тасдиқунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истехсолот ё имконияти татбиқ намудани онҳо. Аҳаммияти назариявӣ ва амалии таҳқиқот дар таҳияи асосҳои назариявии коркарди низомӣ донишҳои мавҷуда оид ба масъалаҳои мубориза бар зидди таҳрибкорӣ ифода меёбад. Инчунин натиҷаҳои таҳлил ба пайдоиши тасаввурот оид ба маҷмӯи воситаҳои қонунии мубориза бар зидди таҳрибкорӣ мусоидат намуда, барои таҳқиқоти баъдӣ дар ин соҳа замина мегузоранд.

Аҳаммияти амалии таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки хулосаву пешниҳодоти муаллиф метавонанд дар самти такмили фаъолияти қонунгузорӣ дар соҳаи мубориза бо ҷинояткорӣ, аз ҷумла бар зидди таҳрибкорӣ, дар амалияи ҳуқуқтатбиқкунии мақомоти тафтишоти пешакӣ ва суд оид ба ошкор, таҳқиқ ва бандубасти ҷинояти мазкур, муайян намудани рақобати меъёрҳо байни таҳрибкорӣ ва терроризм, зимни омода намудани қарори Пленуми Суди Олии ҚТ, бо мақсади таъмини татбиқи дуруст ва яқсони қонунгузорӣ оид ба ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ аз ҷониби судҳо мавриди истифода қарор дода шавад. Маводди таҳқиқоти диссертатсионӣ метавонад дар ҷараёни таълим дар муассисаҳои олии ҳангоми тадриси фанҳои ҳуқуқи ҷиноятӣ, криминология, курсҳои махсуси «Ҷиноятҳо ба муқобили ҳокимияти давлатӣ» ва «Асосҳои илмии бандубасти ҷиноятҳо» истифода шавад.

Саҳми довталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ. Рисолаи номзодии Қурбонзода Афзуна Азим дар мавзӯи «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятӣи Ҷумҳурии Тоҷикистон» мубрам ба ҳисоб рафта, барои илми ҳуқуқи ҷиноятӣ аҳаммияти муҳими назариявӣ ва амалӣ дорад. Навгонии илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ дар он зоҳир мегардад, ки дар асоси таҳлили қонунгузориҳои ҷиноятӣи қаблӣ ва амалқунандаи ҚТ, амалияи истифодаи он, нуқтаҳои назари олимон (доктринаи ҳуқуқи ҷиноятӣ) ва инчунин нуқтаи назари шахсии муаллиф, модели нави меъёре, ки ҷавобгарии ҷиноятиро барои таҳрибкорӣ пешбинӣ менамояд, пешниҳод гардидаанд. Дар диссертатсия, инчунин, зарурати такмил додани м. 309 КҶ ҚТ, сохтори нави он пешниҳод гардида, тамоюлҳои танзими меъёриҳои ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ дар қонунҳои ҷиноятӣи Тоҷикистон дар марҳалаҳои гуногуни рушди таърихӣ таҳлил карда шуда, тадбирҳои зарурӣ барои мукаммалгардии сохтори таркибии ҷинояти мазкур андешида шудаанд. Дар натиҷаи таҳлилу омӯзиши ҳамаҷониба ва амиқи масъалаҳои интиҳобшуда, муаллиф хулосаҳои нав ва пешниҳодҳои мушаххасро манзур намудааст, ки барои рушди минбаъдаи илми ҳуқуқи ҷиноятӣ ва такмили қонунгузориҳои амалқунанда аҳаммияти назаррас доранд. Масалан:

1. Дар асоси таҳқиқоти таърихӣ-ҳуқуқӣ (принсипи таърихият) рушди қонунгузориҳои ҷиноятӣи Тоҷикистон вобаста ба ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ аз рӯи ташаккул ва инкишофаш ба ду давраи асосӣ ҷудо карда шудааст: а) давраи Шуравӣ (солҳои 1917-1991) - ташаккулёбии ҷинояти таҳрибкорӣ дар сатҳи қонунгузорӣ; б) замони истиқлол, дар сохтори таркиби ҷинояти таҳрибкорӣ, навъ ва андозаи ҷазо, аломатҳои бандубастқунандаи таркиби ҷиноят, шакли гуноҳ ва аломатҳои тарафи объективӣ ва субъективӣи ҷинояти таҳқиқшаванда тағйироти назаррас ба миён омаданд.

2. Дар асоси таҳлилу муқоисавӣ-ҳуқуқии қонунгузориҳои ҷиноятӣи давлатҳои узви ИДМ дар самти ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ имконият дод, ки ба таври мушаххас қонуниятҳои пайдоиши манъи ҳуқуқӣ

– чиноят, тахрибкорӣ, ҳастӣ ва татбиқи он, ояндаи инкишоф ва мукамалгардии таркиби он муайян карда шавад. Чунин чиҳатҳои мусбии (навгонии) қонунгузории чиноятҳои давлатҳои узви ИДМ метавонанд дар самти мукамалгардии КҶ ҚТ вобаста ба чинояти тахрибкорӣ аҳамияти махсус дошта бошанд: а) криминализатсия намудани мусоидат ба фаъолияти тахрибкорона, гирифтани таълимот барои анҷом додани амалиёти тахрибкорона ва ташкили гурӯҳи (иттиҳоди) тахрибкорона ё иштирок дар он; тахрибкорие, ки бо қатли оммавии одамон, зарар ба саломатии онҳо, инчунин захролудшавии оммавӣ, паҳн намудани эпидемия, эпизоотия ва эпифитотия алоқаманд аст; б) муқаррар намудани аломатҳои бандубастшаванда, ба монандӣ: - содир намудани тахрибкорӣ аз ҷониби гурӯҳи муташаккил; 2) тахрибкорие, ки сабаби бавучуд омадани зарари калони молумулкӣ ё дигар оқибатҳои вазнин мегардад; 3) тахрибкорие, ки боиси марги инсон гаштааст.

3. Давлатҳои хоричӣ, гурӯҳҳои (ташкilotҳои) террористию экстремистӣ метавонанд тахрибкориро бо мақсади суст кардани амнияти миллӣ ва заиф гардонидани амнияти иқтисодии Тоҷикистон, пешбурди манфиатҳои сиёсӣ, ҳарбӣ, душманона, иқтисодӣ ва ғайраҳо истифода баранд ва он аксаран ба таври пинҳонӣ сурат мегирад. Тахрибкорӣ дар ҷаҳони муосир метавонад аз ҳар гӯшаи ҷаҳон анҷом дода шавад. Истифодаи беамониати ТИК дар масъалаҳои амнияти иқтисодӣ ва иқтидори мудофиавӣ шаклҳои нави тарафи объективии тахрибкориро ба вучуд меорад, яъне тахрибкории кибернетикиро. Ин муқаррарот бояд аз категорияи гипотеза ба категорияи амалияи устувор гузарад. Корношоам кардани инфраструктураи ҳарбӣ, таҷҳизоти саноатӣ, системаҳои автоматики идоракунии, барномаҳои компютерӣ ва дигар иншооти мудофиавӣ муҳимтарин вазифаҳост, ки дар натиҷаи тахрибкории кибернетикӣ ҳал карда шудаанд. Барои ҳимояи ҳамаҷонибаи ҳуқуқӣ-чиноятҳои манфиатҳои амнияти иқтисодӣ ва иқтидори мудофиавӣ аз ҳамлаи киберӣ, ки ба амнияти давлат таҷовуз мекунад, чиноят ҳисоб карда, ин амал ҳамчун чиноят – тахрибкорӣ тасниф карда шавад.

4. Муаллиф дар концепсияи илмии худ пешниҳоди асоснок намудааст, ки дар таркиби тахрибкорӣ криминализатсия намудани чунин ҳолатҳо зарур ва саривақтӣ мебошад: а) криминализатсия намудани шакли муосири содир намудани амалҳои тахрибкорона ва бо ҳамин мақсад ба диспозитсияи моддаи 309 КҶ ҚТ ворид намудани ибораи «ҳамлаҳои киберӣ»; б) оқибатҳои амалҳои тахрибкориро ба назар гирифта, ба диспозитсияи м. 309 КҶ ҚТ ворид намудани ибораи «ба куштори оммавии одамон, расонидани зарари ҷисмонӣ ё расонидани зарари дигар ба саломатии онҳо» зарур мебошад; в) криминализатсия намудан ва ба

таркиби тахрибкорӣ ворид намудани чунин шаклҳои содир намудани амалҳои тахрибкорона ба монанди захролудшавии оммавӣ, паҳн намудани эпидемия, эпизоотия ё эпифитотиҳо;

5. Дар қ. 2 м. 309 КҶ ҚТ илова намудани аломатҳои бандубастшавандаи зерин: а) якчандкарата; б) аз қониби гурӯҳи шахсон бо маслиҳати пешакӣ; в) бо истифодаи мақоми хидматӣ; г) дар ҳолати ретсидиви хавфнок;

6. Дар қ. 3 м. 309 КҶ ҚТ илова намудани аломатҳои бандубастшавандаи зерин: а) аз қониби гурӯҳи муташаккил ё иттиҳоди қиноятӣ; б) дар ҳолати ретсидиви махсусан хавфнок; дар вазъияти ҷангӣ ё замони ҷанг;

7. Асоснок карда шудааст, ки дар қ. 1 м. 309 ибораи «равона шудааст» ба «бевосита равона шудааст» иваз карда шавад;

8. Пешниҳод карда мешавад, ки ба диспозитсияи м. 309 КҶ ҚТ шакли нави содир кардани ин қиноят, яъне содир кардани тахрибкорӣ тавассути “ҳамлаҳои киберӣ” илова карда шавад. Дар доираи ҳамлаи киберӣ бояд ҳамчун таҷовуз ба шабакаҳои компютерӣ тавассути вуруди беиҷозати онҳо, сирояти оммавӣ бо нармафзори зараровар, забти иттилооти махфӣ ва ғайра фаҳмида шавад, ки мақсади заиф кардани амнияти иқтисодӣ ва иқтидори мудофиавии Ҷумҳурии Тоҷикистонро дошта бошанд;

Хулосаҳо ва нуқтаҳои илмӣ, ки дар диссертатсия пешкаш гардидаанд, бо истифода аз ақидаҳо ва мафҳумҳои пазируфташудаи илмӣ исбот карда шудаанд. Натиҷаҳои илмии таҳқиқоти диссертатсионӣ аз сатҳи навгонии таҳқиқоти диссертатсионӣ дарак медиҳанд. Таҳқиқоти диссертатсионӣ кори илмии анҷомёфта буда, дар он вазифаҳои гузошташуда пурра ҳалли худро ёфтаанд.

Диссертатсияи Курбонзода Афзуна Азим дар мавзӯи «Ҷавобгарии қиноятӣ барои тахрибкорӣ мувофиқи қонуни қиноятии Ҷумҳурии Тоҷикистон», ба ихтисоси интиҳобшуда пурра мутобиқат мекунад. Мавзӯи диссертатсия ба бандҳои шиносномаи ихтисосҳои илмии Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯи ихтисоси 5.5.8. Ҳуқуқи қиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои қиноятӣ мутобиқат мекунад.

Диссертатсия аз муқаддима 3 боб 7 зербоб, хулоса ва рӯйхати адабиёти истифодашуда иборат мебошад.

Вобаста ба мавзӯ ва масоили таҳқиқи диссертатсионӣ 14 мақолаи илмӣ, аз ҷумла 4 то дар маҷаллаҳои илмии дар феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ворид буда, интишор гардидааст, ки ҳаҷми умумии онҳо 2,5 ҷузъи чопиро ташкил медиҳад.

Мундариҷаи асосии таҳқиқ аз рӯи мавзӯи диссертатсия дар таълифоти зерини муаллиф инъикос ёфтааст:

I. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷоп шудаанд:

[1-А]. Курбонова, А.А. Глобализация как фактор развития транснациональной организованной преступности [Текст] / Н.А. Кудратов, А.А. Курбонова // Законодательство. – 2022. – №1 (45). – С. 118-125; ISSN 2410-2903.

[2-А]. Курбонова, А.А. Нақши Паёми Пешвои миллат дар қоҳиш додани сабаб ва шароитҳои ҷинояткорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон / Н.А. Кудратов, А.А. Курбонова, С.И. Ҳабибов // Маҷаллаи академии ҳуқуқ. 2025. - № 3(55). – С. 70-78. ISSN: 2305-0535

[3-А]. Курбонзода, А.А. Дурнамои рушди қонунгузориҳои ҷиноятӣ вобаста ба ҷинояти таҳрибкорӣ [Матн] / А.А. Курбонзода // Осори Академияи ВКД Ҷумҳурии Тоҷикистон. 2025. - № 4 (68). – С. 154-164. ISSN: 2412-141X

[4-А]. Курбонзода, А.А. Таҳлили ҳуқуқӣ – ҷиноятӣ тарафи субъективии ҷинояти таҳрибкорӣ [Матн] / А.А. Курбонзода // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иқтисодӣ-иҷтимоӣ ва ҷамъиятӣ. 2026. - № 1. – С. 287-297. ISSN: 2413-5151

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ ҷоп шудаанд:

[5-А]. Курбонова, А.А. Таърихи ташаққул ва рушди ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ дар қаламрави Тоҷикистон [Матн] / А.А. Курбонова // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. 2021. - №3 (37). – С. 285-291; ISSN 2308-054X.

[6-А]. Курбонова, А.А. Таҳлили ҳуқуқӣ-ҷиноятӣ объекти таҳрибкорӣ [Матн] / А.А. Курбонова // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. 2021. - №4/1 (38). – С. 288-293; ISSN 2308-054X.

[7-А]. Курбонова, А.А. Тавсифи умумии субъекти ҷинояти таҳрибкорӣ [Матн] / А.А. Курбонова // Паёми Донишгоҳи давлатии тичорати Тоҷикистон. 2022. - №1 (40). – С. 365-370; ISSN 2308-054X.

[8-А]. Кудратов, Н.А., Курбонова, А.А. Особенности субъекта измены государства [Текст] / Н.А. Кудратов, А.А. Курбонова // Юридическая наука в XXI веке: актуальные проблемы и перспективы их решений: Сборник научных статей по итогам работы третьего круглого стола со Всероссийским и международным участием (Шахты, 16 марта 2020 года). – Шахты: Общество с ограниченной ответственностью «КОНВЕРТ», 2020. - Том Часть 1. – С. 102-104.

[9-А]. Курбонова, А.А. Некоторые вопросы определения субъективной стороны диверсии [Текст] / А.А. Курбонова // Юридическая наука в XXI веке: актуальные проблемы и перспективы их решений: сборник научных статей по итогам работы девятого круглого стола со Всероссийским и международным участием (Шахты: Донской государственный технический университет, 29-30 сентября 2020 года). – Шахты: ООО «Конверт», 2020. – Том Часть 1. – С. 124-126.

[10-A]. Курбонова, А.А. Саломатӣ ҳамчун объекти ҷиноят [Матн] / А.А. Курбонова // Маводҳои конференсияи дуввуми илмӣ-амалӣ доир ба мавзӯи «Ҳуқуқ ва иқтисод: масъалаҳои ҳуқуқии иқтисодии рақамӣ» (31 майи соли 2021) / Зери таҳрири доктори илмҳои ҳуқуқ Меликов У.А., номзади илмҳои ҳуқуқ Қудратов Н.А. – Душанбе: «Баҳманрӯд», 2021. – С. 129-134.

[11-A]. Курбонова, А.А. Тавсифи ҳуқуқи ҷиноятӣ таҳрибкорӣ [Матн] / А.А. Курбонова // Маводҳои конференсияи дуввуми илмӣ-амалӣ доир ба мавзӯи «Ҳуқуқ ва иқтисод: масъалаҳои ҳуқуқии иқтисодии рақамӣ» (31 майи соли 2021) / Зери таҳрири доктори илмҳои ҳуқуқ Меликов У.А., номзади илмҳои ҳуқуқ Қудратов Н.А. – Душанбе: «Баҳманрӯд», 2021. – С. 118-120.

[12-A]. Қудратов, Н.А., Мирзоева, Қ.А., Сафарова, З.М., Курбонова, А.А. Пешгирии киберҷиноятҳо [Матн] / Н.А. Қудратов, Қ.А. Мирзоева, З.М. Сафарова, А.А. Курбонова // Рушди технологияҳои рақамӣ дар шароити муосир: маводҳои конференсияи байналмилалӣ илмию амалӣ бахшида ба «Бистсолаи омӯзиш ва рушди фанҳои табиатшиносӣ, дақиқ ва риёзӣ дар соҳаи илм ва маориф» (солҳои 2020-2040), (27-28 декабри соли 2022) / Зери назари доктори илмҳои техникӣ Х.Х. Назарзода, доткори илмҳои иқтисодӣ Ф.Р. Шаропов, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ Н.А. Қудратов. – Душанбе: «ДДТТ», 2022. – С. 255-261.

[13-A]. Курбонова, А.А. Социальная обусловленность уголовной ответственности за диверсии [Текст] // Маводҳои конфронси илмию амалӣ байналмилалӣ бахшида ба 30 - солагии қабули Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ва соли “Маърифати ҳуқуқӣ” дар мавзӯи “Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон ифодаи арзишҳои умумимиллӣ”. – Душанбе: «ДБССТ», 2024. – С. 382-386.

[14-A]. Kudratov N.A., Kurbonova A.A. Extremist religious education and its influence on the security in the Republic of Tajikistan: criminal - legal and criminological aspects [Text] / N.A. Kudratov, A.A. Kurbonova // Масоили мубрами давлат, ҷомеа ва ҳуқуқи муосир. 2025. - №1(5). – С. 40-53.

ҚАРОР ҚАРДА ШУД:

1. Диссертатсияи Курбонзода Афзуна Азим «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.8. Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ кори тақиқии анҷом-ёфта ҳисобида шавад.

2. Диссертатсияи Курбонзода Афзуна Азим «Ҷавобгарии ҷиноятӣ барои таҳрибкорӣ мувофиқи қонуни ҷиноятӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ аз рӯи ихтисоси 5.5.8. Ҳуқуқи ҷиноятӣ ва криминология; ҳуқуқи иҷроӣ ҷазои ҷиноятӣ бо дарназар-дошти ислоҳи эродҳои гирифташуда барои ҳимоя дар шурои диссертатсионии 6D.KOA-019-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тавсия дода шавад.

Хулоса дар чаласаи шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон қабул карда шудааст.

Иштирок доштан: 9 нафар. Натиҷаи овоздиҳӣ: «тарафдор» 9 нафар, «зид» – нест, «бетараф» – нест.

Суратмаҷлис аз 23 январи соли 2026, тахти № 1.

Раиси чаласа:

Муdiri шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон, доктори илмҳои ҳуқуқшиносӣ, профессор

 Зоир Ч.М.

Котиби чаласа:

Лаборанти калони шуъбаи ҳуқуқи давлатии Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

 Саидзода М.Ё.

Имзои Зоир Ч.М. ва Саидзода М.Ё.-ро тасдиқ мекунам:

И.в. нозир шуъбаи кадрҳои Институти давлат ва ҳуқуқи Академияи миллии илмҳои Тоҷикистон

Давлатмуродзода Б.Д.

Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, Душанбе, 734025, хиёбони Рӯдакӣ, 33. Тел.: +992 93 444 41 65

“23” 01 2026 с.